

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२३

प्रथम वर्ष

सत्र – २

विषय:- भारतीय अर्थव्यवस्था (भाग-२) (ECG-201)

दिनांक: २९/०५/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)

१. सार्वजनिक क्षेत्रातील उद्योगांची उद्दिष्टे आणि महत्त्व यावर चर्चा करा.
२. पैशाच्या पुरवठ्यावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
३. व्यापारी बँकांची प्राथमिक कार्ये स्पष्ट करा.
४. पत नियंत्रणाचे गुणात्मक स्रोत विस्तृत करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. औद्योगिकीकरणाचे महत्त्व सांगा.
२. आर्थिक विकासात लघु आणि कुटीर उद्योगांची भूमिका स्पष्ट करा.
३. आजारी उद्योगांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
४. अर्थसंकल्प म्हणजे काय? अर्थसंकल्पाचे प्रकार स्पष्ट करा.
५. मध्यवर्ती बँकेची (R.B.I) ची कोणतीही सहा कार्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. लघु उद्योगांचे महत्त्व
२. थेट परकीय गुंतवणूक
३. तुटीचे अंदाजपत्रक
४. खुल्या बाजारातील क्रिया (ओपन मार्केट ऑपरेशन्स)

Translation in English

Sub: Indian Economy (Part-II) (ECG-201)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Discuss the objectives and importance of public sector industries.
2. Explain the affecting factors of money supply.
3. Explain the primary functions of commercial banks.
4. Elaborate the qualitative sources of credit control.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. State the importance of Industrialization.
2. Explain the role of small scale and cottage industries in economic development.
3. Explain the characteristics of sick industries.
4. What is meant by budget? Explain the types of budget.
5. Explain any six functions of R.B.I.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Importance of Small scale industries
  2. Foreign direct investment
  3. Deficit budget
  4. Open market operations
-